

Innhold

Forord	5
DEL I GENERELL INNLEDNING	23
Kapittel 1 Allment	25
1.1 Emnet	25
1.2 Litt om begrepsbruk	26
1.3 Saksgangen ved fusjon og fisjon	28
Kapittel 2 Oversikt over andre regler enn selskaps-, skatte- og regnskapsrettslige regler	31
2.1 Innledning	31
2.2 Kontraktsrettslige regler	31
2.3 Regler om overføring av formelle posisjoner	34
2.3.1 Innledning	34
2.3.2 Overføring i realregistre	35
2.3.3 Overføring i andre aktuelle registre	36
2.4 Regler om forkjøps- eller løsningsrett til aksjer	37
2.4.1 Innledning	37
2.4.2 Aksjer eid av fusjonerende og fisjonerende selskaper ..	38
2.4.3 Aksjer i fusjonerende og fisjonerende selskaper	41
2.5 Konesjonsrettslige regler	42
2.5.1 Innledning	42
2.5.2 Finansforetak	42
2.5.3 Pensjonskasser	43
2.5.4 Regulert marked	44
2.5.5 Verdipapirfond	44
2.5.6 Samvirkeforetak	46
2.5.7 Fast eiendom, vannfall og elektriske anlegg	46
2.6 Konkurranserettslige regler	47
2.6.1 Innledning	47
2.6.2 EØS-rettslige regler (fellesskapsdimensjonen)	48
2.6.3 Nasjonale regler	50
2.7 Verdipapirrettslige regler	54
2.7.1 Innledning	54

2.7.2	Løpende informasjonsplikt	54
2.7.3	Flaggeplikt ved større aksjetransaksjoner	55
2.7.4	Forbud mot innsiddehandel	55
2.7.5	Tilbudspplikt	56
2.7.6	Prospektplikt	56
2.8	Arbeidsrettslige regler	58
2.8.1	Innledning	58
2.8.2	Overføring av rettigheter og plikter	59
2.8.3	Særlig om tariffavtaler	59
2.8.4	Kollektiv tjenestepensjon	61
2.8.5	Ansattes reservasjonsrett	62
2.8.6	Fortrinnsrett til ny ansettelse	62
2.8.7	Fusjon og fisjon ikke oppsigelsesgrunn	62
2.8.8	Informasjon, drøftelse og ansattes representanter	63
2.8.9	Overdragelsestidspunktet	64
2.9	Pensjonsrettslige regler	64
2.9.1	Innledning	64
2.9.2	Valgmuligheter etter sammenslåing	65
2.9.3	Situasjonen ved deling av foretak	67
DEL II SELSKAPSRETTSLIGE REGLER		71
Kapittel 3 Selskapsrettslig innledning		73
3.1	Allment	73
3.2	Historikk	77
3.3	Endringslover	80
3.4	Oversikt over relevante EU-direktiver	104
Kapittel 4 Hva regnes som selskapsrettslig fusjon og fisjon?		107
4.1	Innledning	107
4.2	Fusjonsformer	109
4.2.1	Generelt	109
4.2.2	Fusjon ved overtakelse	110
4.2.3	Fusjon ved stiftelse av nytt selskap	112
4.2.4	Fusjon med et datterselskap mot vederlagsaksjer i morselskapet	113
4.2.5	Fusjon med et datterselskap mot vederlagsaksjer i et annet datterselskap	118
4.2.6	Fusjon mellom morselskap og heleid datterselskap	121
4.2.7	Fusjon mellom heleide datterselskaper	124
4.3	Fisjonsformer	126

4.3.1	Generelt	126
4.3.2	Fisjon ved fortsettelse og stiftelse av ett eller flere nye selskaper	127
4.3.3	Fisjon ved fortsettelse og overføring til ett eller flere eksisterende selskaper	129
4.3.4	Fisjon ved oppløsning og stiftelse av to eller flere nye selskaper	131
4.3.5	Fisjon ved oppløsning og overføring til to eller flere eksisterende selskaper	133
4.3.6	Fisjon ved overføring til datterselskap mot vederlagsaksjer i morselskapet	135
4.3.7	Fisjon ved overføring til datterselskap mot vederlagsaksjer i et annet datterselskap	139
4.3.8	Fisjon med fordeling fullt ut på eierselskapene (oppstrømsfisjon)	143
4.4	Kravet om fusjons- og fusjonsvederlag	145
4.4.1	Allment	145
4.4.2	Minimum 80 prosent aksjer som fusjons- og fusjonsvederlag	147
4.4.3	Maksimalt 20 prosent tilleggsvederlag ved fusjon og fisjon	150
4.4.4	Verdsettelse av vederlagsaksjer og tilleggsvederlag	153
4.4.5	Kan vederlagsaksjer og tilleggsvederlag skjevdeles?	157
4.4.6	Særlig om vederlag ved trekant-/firkantfusjoner og -fusjoner	162
4.4.7	Kan vederlag ved aksjesalg, innløsning av aksjer og/eller utbytte anses som del av tilleggsvederlaget?	165
4.4.8	Hva med aksjonærer i det overdragende selskap med uoppgjort innskuddsforpliktelse?	166
4.5	Overtakelse av eiendeler, rettigheter og forpliktelser som helhet eller delvis	166
4.5.1	Overtakelse som helhet ved fusjon	166
4.5.2	Delvis overtakelse ved fisjon	168
4.6	Krav om norske aksje- og allmennaksjeselskaper	171
4.7	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	172
4.7.1	Innledning	172
4.7.2	Særlig om grenseoverskridende fusjoner innen EØS-området	174
4.7.3	Særlig om grenseoverskridende fisjoner innen EØS-området	177

4.7.4	Særlig om banker, forsikringselskaper og verdipapirforetak ved grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	179
4.8	Grenseoverskridende sammenslåing og deling utenfor EØS-området	180
4.9	Særlig om uregistrerte selskaper og uoppgjorte aksjeinnskudd	181
4.10	Særlig om selskaper som er besluttet oppløst, eller er under konkurs eller gjeldsforhandling	182
4.11	Særlig om fusjon eller fisjon med ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	183
Kapittel 5	Hva må fusjons- og fusionsplanen inneholde?	185
5.1	Innledning	185
5.2	De involverte selskapers foretaksnavn, forretningskommuner, adresser og organisasjonsnummer . . .	190
5.3	Fra hvilket tidspunkt transaksjoner i et overdragende selskap regnskapsmessig skal anses å være foretatt for det overdragende selskaps regning	191
5.4	Vederlaget som skal ytes til aksjonærene i det eller de overdragende selskaper	194
5.5	Vilkår for utøvelse av rettigheter som aksjonær i det overtakende selskapet og for innføring i aksjeeierboken	197
5.6	Hvilke rettigheter aksjonærer med særlige rettigheter og innehavere av tegningsretter i det eller de overdragende selskaper skal ha i det overtakende selskapet	198
5.7	Enhver særlig rett eller fordel som skal tilfalle medlemmer av styret eller daglig leder ved fusjonen eller fisjonen	200
5.8	Forslag til beslutning om kapitalforhøyelse og vedtektsendringer i det overtakende selskap eller forslag til stiftelsesdokument for det overtakende selskap	201
5.8.1	Kapitalforhøyelse og vedtektsendringer	201
5.8.2	Stiftelsesdokument, herunder krav til kapitalinnskuddet	203
5.8.3	Øvrige regler om kapitalforhøyelse og stiftelse av nytt selskap	208
5.9	Fordeling av selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser på de selskapene som deltar i fisjonen	213
5.10	Fordeling av aksjer og annet vederlag på aksjonærene i det overdragende selskap ved fisjon	214
5.11	Kapitalnedsettelsen i det overdragende selskap ved fisjon ved fortsettelse	215

5.12	Det overtakende selskaps vedtekter eller vedtektene for alle selskapene som deltar	219
5.13	Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for det siste år eller de tre siste regnskapsår	220
5.14	Mellombalanser for allmennaksjeselskaper dersom planen signeres mer enn seks måneder etter utløpet av regnskapsåret	222
5.15	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	224
Kapittel 6	Hva bør fusjons- og fisjonsplanen inneholde?	232
6.1	Innledning	232
6.2	Fusjons- og fisjonsbalanser	233
6.3	Forvaltningen av det eller de overdragende selskaper eller deler av virksomheten	235
6.4	Tidspunkter for når ulike trinn i fusjons- eller fisjonsprosessen skal iverksettes	236
6.5	Fastsettelse av tidspunktet for inntreden av aksjonærrettigheter	239
6.6	Ikrafttredelsestidspunktet for vedtektsendringer i det overtakende selskap	240
6.7	De involverte selskapers handlefrihet i fusjons- eller fisjonsperioden	240
6.8	Angivelse av hvem som skal være administrerende direktør, styremedlemmer og revisor	241
6.9	Forholdet til konsesjoner og tillatelser	241
6.10	Gjennomføring av due diligence-undersøkelser	242
6.11	Styreforsikringer om at samtlige relevante opplysninger er lagt frem	243
6.12	Regulering av mislighold og rett til reforhandling	243
6.13	Dekning av fusjons- eller fisjonskostnader	244
Kapittel 7	Forberedende behandling av fusjonen og fisjonen	245
7.1	Utarbeidelse av fusjons- og fisjonsplanen	245
7.2	Utarbeidelse av styrerapporter om fusjonen eller fisjonen ...	246
7.2.1	Innledning	246
7.2.2	Fusjonens eller fisjonens forklaring og begrunnelse ...	247
7.2.3	Forklaring og begrunnelse for vederlaget til aksjonærene i det overdragende selskap	249
7.2.4	Omtale av særlige vanskeligheter ved fastsettelsen av vederlaget	250

7.2.5	Redegjørelse for den betydning fusjonen eller fisjonen kan få for de ansatte i selskapet	251
7.2.6	Delvis unntak fra kravet om styrerapport	252
7.2.7	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	253
7.3	Utarbeidelse av redegjørelse for fusjons- eller fisjonsplanen ..	254
7.3.1	Allment	254
7.3.2	Nærmere om kravet til redegjørelsens innhold	258
7.3.3	Særlige krav til redegjørelsen for det overtakende selskap	260
7.3.4	Om fall i verdier etter verdsettelsestidspunktet	265
7.3.5	Unntak fra kravet om redegjørelse for fusjons- og fisjonsplanen	270
7.3.6	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	272
7.3.7	Kort om revisors og de uavhengige sakkyndiges rolle	274
7.4	Informasjon til de involverte selskapers tillitsvalgte og ansatte	276
7.4.1	Innledning	276
7.4.2	Informasjon til de involverte selskapers tillitsvalgte ...	277
7.4.3	Informasjon til de ansatte i de involverte selskaper ...	278
7.5	Foreleggelse for eventuell bedriftsforsamling	281
7.6	Underretning til aksjonærene	284
7.7	Allmennaksjeselskapers plikt til å melde planen til foretaksregisteret for godkjenning	290
7.8	Særlig om melding og kunngjøring ved grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	291
Kapittel 8	Godkjenning av fusjons- og fisjonsplanen	293
8.1	Hovedregelen er krav om godkjenning av generalforsamlingen	293
8.2	Krav om kvalifisert flertall for godkjenning av generalforsamlingen	295
8.3	Enstemmighetskrav ved fisjon med fordeling av selskapene mellom aksjonærene	300
8.4	Særlig om kapitalutvidelsen i eller stiftelsen av det overtakende selskap	302
8.5	Godkjenning i henhold til styrefullmakt som omfatter fusjon og fisjon	303
8.6	Særlig opplysningsplikt ved fusjon og fisjon	306

8.7	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	308
Kapittel 9	Avsluttende gjennomføring av fusjoner og fisjoner	310
9.1	Melding av fusjons- og fisjonsbeslutningene til foretaksregisteret	310
9.2	Kunngjøring av fusjons- og fisjonsbeslutningene og varslng av kreditorer	312
9.3	Oppgjør til kreditorer som gjør innsigelse mot fusjonen eller fisjonen	314
9.4	Forvaltningen av de involverte selskaper før fusjonens eller fisjonens ikrafttredelse	318
9.5	Om fusjonsattest ved grenseoverskridende fusjon	321
9.6	Ikrafttredelse av fusjon og fisjon	323
9.7	Oppbevaring av det overdragende selskaps selskapsdokumentasjon og regnskapmateriale	329
9.8	Innløsning av særlige rettigheter	330
9.9	Særlig om fordeling av eiendeler og forpliktelser etter fisjon	332
9.10	Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	335
9.10.1	Registrering av grenseoverskridende fusjon eller fisjon	335
9.10.2	Rettsvirkninger av grenseoverskridende fusjoner og fisjoner	338
9.10.3	Arbeidstakernes innflytelse etter en grenseoverskridende fusjon eller fisjon	339
Kapittel 10	Særlig om gjennomføringen av trekant-/firkantfusjoner og -fisjoner	342
Kapittel 11	Særlig om gjennomføringen av fusjon og fisjon ved stiftelse av nytt selskap	345
Kapittel 12	Særlig om gjennomføringen av fusjon av morselskap og heleid datterselskap	346
12.1	Heleid norsk datterselskap innfusjoneres i norsk morselskap	346
12.2	Norsk morselskap innfusjoneres i norsk datterselskap	350
12.3	Grenseoverskridende mor–datter-fusjon innen EØS-området ..	353

Kapittel 13 Særlig om gjennomføringen av fusjon av heleide søsterselskaper	356
Kapittel 14 Særlig om gjennomføringen av fisjon ved oppløsning	359
Kapittel 15 Særlig om gjennomføringen av likedelt fisjon	360
Kapittel 16 Særlig om gjennomføringen av oppstrømsfusjon	363
Kapittel 17 Ugyldig fusjon eller fisjon	366
17.1 Innledning	366
17.2 Søksmål om ugyldighet	367
17.3 Frist for å avhjelpe mangler	369
17.4 Dom på ugyldighet	369
17.5 Selskapets ansvar	370
17.6 Særlig om grenseoverskridende fusjoner og fisjoner innen EØS-området	371
Kapittel 18 Hva innebærer en selskapsrettslig fusjon og fisjon for selskapenes medkontrahtenter?	374
18.1 Innledning	374
18.2 Særlig om kontinuitet ved fisjon	376
18.3 Konsekvenser for det overdragende selskaps medkontrahtenter	377
18.3.1 Hovedregelen er kontinuitet mht. overføring av eiendeler, rettigheter og forpliktelser	377
18.3.2 Unntak fra kontinuitet mht. overføring av eiendeler, rettigheter og forpliktelser	380
18.4 Konsekvenser for det overtakende selskaps medkontrahtenter	384
Kapittel 19 Særlig om stiftelse av SE-selskap og SCE-foretak ved fusjon	386
19.1 Innledning	386
19.2 Nærmere om SE-forordningens regler om stiftelse ved fusjon	387
19.2.1 Allment	387
19.2.2 Utarbeidelse av fusjonsplan, offentliggjøring og sakkyndiges rapport	388
19.2.3 Beslutning om fusjon, kreditorvern og kontroll av fusjonens lovlighet	389

19.2.4 Virkningstidspunkt, offentliggjøring, rettsvirkninger og ugyldighet	391
19.2.5 Stiftelse av SE-selskap ved heleid og deleid mor-datter-fusjon	392
Kapittel 20 Særlig om sammenslåing og deling av finansforetak	394
20.1 Innledning	394
20.2 Vedtak om sammenslåing eller deling	397
20.3 Opprettelse av finansstiftelse og disponering av utbyttemidler mv.	399
20.4 Melding om sammenslåing og deling og kreditorvarsel	400
20.5 Melding om ikrafttreden og gjennomføring	401
20.6 Søksmål om ugyldig sammenslåing eller deling	402
Kapittel 21 Særlig om fusjon av verdipapirfond	403
21.1 Innledning	403
21.2 Krav til fusjonsavtale mv.	404
21.3 Informasjon til andelseiere ved fusjon	405
21.4 Gjennomføring av fusjon	406
21.5 Bekreftelse på gjennomføring	408
Kapittel 22 Særlig om fusjon og fisjon av samvirkeforetak	409
22.1 Innledning	409
22.2 Vedtak om fusjon og fisjon	410
22.3 Fusjons- og fisjonsplan	411
22.4 Rapport og redegjørelse	414
22.5 Forholdet til ansatte	414
22.6 Melding til medlemmene	415
22.7 Opplysningsplikt	415
22.8 Søknad til Stiftelsestilsynet	416
22.9 Melding til Foretaksregisteret	416
22.10 Kreditorvarsel og innsigelser fra kreditorer	417
22.11 Ikrafttredelse	418
22.12 Ugyldig fusjon og fisjon	419
22.13 Særlig om fusjon mellom samvirkeforetak og heleid datterselskap	420
22.14 Særlig om fordeling av eiendeler, rettigheter og forpliktelser ved fisjon	420
Kapittel 23 Særlig om fusjon og fisjon av boligbyggelag og borettslag	422

Kapittel 24 Kort om fusjon og fisjon av ansvarlige selskaper, kommandittselskaper mv.	423
DEL III SKATTERETTSLIGE REGLER	425
Kapittel 25 Skatterettslig innledning	427
25.1 Generelt	427
25.2 Historikk	429
25.3 Allmenne krav til skatterettslig fusjon og fisjon	432
25.3.1 Generelt krav om likeartede selskaper etter skattelovens regler	432
25.3.2 Unntak fra kravet om likeartede selskaper etter ulovfestet rett	436
25.3.3 Krav til hvor selskapene skal være hjemmehørende . . .	442
25.3.4 Selskapsrettslige krav for aksjeselskaper og samvirkeforetak	444
Kapittel 26 Hvilke fusjonsformer godtas som skatterettslig fusjon? . .	447
26.1 Innledning	447
26.2 Fusjon av aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper	447
26.2.1 Generelt	447
26.2.2 Fusjon ved overtakelse	452
26.2.3 Fusjon ved stiftelse av nytt selskap	453
26.2.4 Fusjon med datterselskap mot vederlagsaksjer i morselskapet	453
26.2.5 Fusjon med datterselskap mot vederlagsaksjer i et annet datterselskap	454
26.2.6 Fusjon mellom morselskap og heleid datterselskap . . .	455
26.2.7 Fusjon mellom heleide datterselskaper	455
26.2.8 Sammenlåing etter likvidasjonsreglene i aksjeloven og allmennaksjeloven	456
26.2.9 Konserndannelse	456
26.3 Fusjon av selskaper og sammenslutninger som er skattemessig likestilt med aksjeselskap og allmennaksjeselskap	457
26.4 Fusjon av samvirkeforetak	459
26.5 Fusjon av selskaper med deltakerfastsetting	460
Kapittel 27 Hvilke fisjonsformer godtas som skatterettslig fisjon? . . .	465
27.1 Innledning	465
27.2 Fisjon av aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper	465

27.2.1	Generelt	465
27.2.2	Fisjon ved fortsettelse og stiftelse av ett eller flere nye selskaper	469
27.2.3	Fisjon ved fortsettelse og overføring til ett eller flere eksisterende selskaper	469
27.2.4	Fisjon ved oppløsning og stiftelse av to eller flere nye selskaper	471
27.2.5	Fisjon ved oppløsning og overføring til to eller flere eksisterende selskaper	471
27.2.6	Fisjon ved overføring til datterselskap mot vederlagsaksjer i morselskapet	471
27.2.7	Fisjon ved overføring til datterselskap mot vederlagsaksjer i et annet datterselskap	472
27.2.8	Fisjon med fordeling fullt ut på eierselskapene (oppstrømsfisjon)	473
27.2.9	Fisjon ved overføring til datterselskap	473
27.2.10	Likvidasjon av holdingselskap	475
27.3	Fisjon av selskaper og sammenslutninger som er skattemessig likestilt med aksjeselskap og allmennaksjeselskap	475
27.4	Fisjon av samvirkeforetak	477
27.5	Fisjon av selskaper med deltakerfastsetting	477
Kapittel 28	Skattemessig kontinuitet ved fusjon og fisjon	480
28.1	Innledning	480
28.2	Kontinuitet på selskapsnivå	481
28.2.1	Generelt	481
28.2.2	Trekantfusjoner og -fisjoner	486
28.3	Kontinuitet på aksjonær- og deltakernivå	491
28.3.1	Generelt	491
28.3.2	Nærmere om videreføring og omfordeling	494
28.3.3	Særlig om nedskrivning av pålydende ved fisjon	498
28.3.4	Særlig om oppskrivning av pålydende på eksisterende aksjer	499
28.3.5	Særlig om mor–datter-fusjoner	501
28.3.6	Særlig om fusjon av heleide søsterselskaper	502
28.3.7	Særlig om trekantfusjoner og -fisjoner	503
28.3.8	Særlig om finansieringsforetak og forsikringselskaper	503
28.3.9	Særlig om likestilte selskaper og sammenslutninger	503
28.3.10	Særlig om samvirkeforetak	504
28.3.11	Særlig om selskaper med deltakerfastsetting	504

28.3.12 Opplysningsplikt	504
28.4 Øvrige regler av betydning for den enkelte skatteposisjon . . .	505
Kapittel 29 Fordeling ved skattefri fisjon	506
29.1 Innledning	506
29.2 Fordeling av nominell og innbetalt aksjekapital	506
29.2.1 Generelt	506
29.2.2 Krav til kapitalnedsettelsen/-forhøyelsen	507
29.2.3 Kapitalnedsettelse basert på virkelige verdier	509
29.2.4 Tidspunktet for verdsettelsen	511
29.2.5 Skjevdelte tilleggsvederlag og balansering av nettoverdier	515
29.2.6 Dokumentasjon av nettoverdiene	516
29.2.7 Kort om hva som er nominell aksjekapital	516
29.2.8 Flere aksjeklasser og ulik verdi på aksjer	517
29.2.9 Oppsummering om fordeling av nominell aksjekapital	518
29.2.10 Særlig om innbetalt aksjekapital	519
29.3 Fordeling ved fisjon av likestilte selskaper, samvirkeforetak og selskaper med deltakerfastsetting	521
29.4 Skatteposisjoner som ikke er knyttet til overførte eiendeler og gjeld	524
29.5 Skatteposisjoner knyttet til eiendeler og gjeld	525
Kapittel 30 Særlig om annet vederlag enn aksjer og andeler (tilleggsvederlag)	527
30.1 Innledning	527
30.2 Skatteplikt	528
30.3 Gavedisposisjoner	530
Kapittel 31 Avvikling av overdragende selskap	532
Kapittel 32 Virkningstidspunkt, skattefastsetting og fradragrett for kostnader	533
32.1 Aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og likestilte selskaper og sammenslutninger	533
32.1.1 Generelt	533
32.1.2 Utarbeidelsen av skattefastsettingspapirer	536
32.2 Selskaper med deltakerfastsetting og sameier	537
32.3 Fradragrett for fusjons- og fusionskostnader	538

Kapittel 33 Omgåelse ved fusjon og fisjon	539
33.1 Generelt	539
33.2 Avskjæring av generelle skatteposisjoner	541
33.2.1 Generelt	541
33.2.2 Nærmere om vilkårene for avskjæring	543
33.2.3 Om avskjæringsregelens tidlige forarbeider	545
33.2.4 Rettspraksis om avskjæring ved fusjon og fisjon	549
33.2.5 Rettsvirkningen av avskjæring	551
33.3 Generell omgåelse	552
Kapittel 34 Særlig om grenseoverskridende fusjon, fisjon og aksjebytte	562
34.1 Innledning	562
34.2 Grenseoverskridende fusjon med norsk aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	566
34.2.1 Grenseoverskridende fusjon med norsk overdragende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	566
34.2.2 Grenseoverskridende fusjon med norsk overtakende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	572
34.3 Grenseoverskridende fisjon med norsk aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	575
34.3.1 Grenseoverskridende fisjon med norsk overdragende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	575
34.3.2 Grenseoverskridende fisjon med norsk overtakende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	576
34.4 Grenseoverskridende aksjebytte med norsk aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	578
34.4.1 Grenseoverskridende aksjebytte med norsk overdragende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	578
34.4.2 Grenseoverskridende aksjebytte med norsk overtakende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	581
34.5 Fusjon, fisjon og aksjebytte i utlandet mellom selskaper som har norske aksjonærer eller filial i Norge	583
34.6 Stiftelse av SE-selskap og SCE-foretak ved fusjon	585
34.7 Grenseoverskridende fusjon og fisjon av andre selskaper enn aksjeselskap og allmennaksjeselskap	586
Kapittel 35 Skattepliktige fusjoner, fisjoner og aksjebytter	588
35.1 Innledning	588
35.2 Aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og likestilte selskaper	589

35.2.1	Fusjon	589
35.2.2	Fisjon	591
35.3	Selskaper med deltakerfastsetting	594
35.3.1	Fusjon	594
35.3.2	Fisjon	595
35.4	Særlig om aksjebytter	597
35.5	Valgadgang?	597
Kapittel 36 Formuesskatt ved fusjon og fisjon		599
DEL IV AVGIFTSRETTSLIGE REGLER		603
Kapittel 37 Avgiftsrettslig innledning		605
Kapittel 38 Dokumentavgift		607
Kapittel 39 Omregistreringsavgift		612
Kapittel 40 Merverdiavgift		615
40.1	Allment	615
40.2	Merverdiavgiftplikt ved fusjon og fisjon?	617
40.2.1	Innledning	617
40.2.2	Innebærer fusjon og fisjon omsetning?	618
40.2.3	Innebærer fusjon og fisjon uttak?	620
40.2.4	Innebærer fusjon og fisjon innførsel?	622
40.3	Fritak som ledd i overdragelse av virksomhet eller del av virksomhet	623
40.4	Justering og tilbakeføring av inngående merverdiavgift	624
40.4.1	Innledning	624
40.4.2	Når justering skal skje	625
40.4.3	Hvordan justering skal gjennomføres	628
40.4.4	Overdragelse av justeringsplikt og -rett	629
40.4.5	Tilbakeføring av fradragført inngående merverdiavgift	634
40.4.5.1	Tilbakeføring for personkjøretøy	634
40.4.5.2	Tilbakeføring for byggetiltak	635
40.5	Fusjons- og fisjonskostnader	637

DEL V REGNSKAPSRETTSLIGE REGLER	639
Kapittel 41 Regnskapsrettslig innledning	641
41.1 Allment	641
41.2 Nærmere om regnskapslovens ordinære regler	643
41.3 Kort om internasjonale regnskapsstandarder	646
Kapittel 42 Norsk regnskapsstandard 9 Fusjon	648
42.1 Innledning	648
42.2 Hovedregel: transaksjonsmetoden (oppkjøp)	650
42.2.1 Allment	650
42.2.2 Identifikasjon av overdragende og overtakende selskap	651
42.2.3 Identifikasjon av oppkjøpstidspunkt	652
42.2.4 Måling og tilordning av anskaffelseskost	653
42.2.4.1 Måling av anskaffelseskost	653
42.2.4.2 Særlig om overtakende selskaps aksjer i overdragende selskap før fusjonen	653
42.2.4.3 Særlig om overdragende selskaps aksjer i overtakende selskap før fusjonen	654
42.2.4.4 Tilordning av anskaffelseskost	654
42.2.4.5 Særlig om omvendt oppkjøp	657
42.2.5 Regnskapsføring av goodwill eller negativ goodwill ..	659
42.2.6 Foreløpig fastsettelse av verdier ved førstegangsinnregning	661
42.3 Kontinuitetsmetoden	661
42.3.1 Allment	661
42.3.2 Tidspunkt for regnskapsføring	662
42.3.3 Regnskapsføring av horisontal fusjon	662
42.3.4 Regnskapsføring av vertikal fusjon	662
42.3.5 Fusjon som av andre årsaker ikke anses å være en regnskapsmessig transaksjon	663
42.3.6 Egenkapitalføringen ved fusjonen	663
42.3.6.1 Horisontal fusjon	663
42.3.6.2 Vertikale fusjoner uten vederlag	664
42.3.6.3 Vertikale fusjoner med vederlag	665
42.4 Noteopplysninger	667
42.5 Sammenligningstall og proforma informasjon	667
Kapittel 43 Norsk regnskapsstandard (F) fusjon	669
43.1 Innledning	669
43.2 Hovedregel: transaksjonsmetoden (oppkjøp)	669

43.2.1	Allment	669
43.2.2	Identifikasjon av overdragende og overtakende selskap	670
43.2.3	Identifikasjon av delingstidspunkt	671
43.2.4	Måling av egenkapitaluttak og tilordning av anskaffelseskost	672
43.2.4.1	Måling av egenkapitaluttak til virkelig verdi	672
43.2.4.2	Tilordning av anskaffelseskost på overtatte eiendeler og gjeld	674
43.2.4.3	Etterfølgende justering av deling	674
43.2.4.4	Omvendt utskilling	675
43.2.4.5	Fisjonfusjon	676
43.3	Kontinuitetsmetoden	677
43.3.1	Allment	677
43.3.2	Regnskapsføring av fisjon ved kontinuitet	678
43.4	Noteopplysninger	678
43.5	Sammenligningstall og proforma informasjon	679
Kapittel 44	Særlig om små foretak	681
44.1	Fusjon	681
44.2	Fisjon	683
Forkortelser		684
	Love og forskrifter	684
	Andre forkortelser	688
Litteratur		689
	Tidsskriftartikler	692
Dokumenter fra storting og regjering mv.		699
Domsregister		707
Bindende forhåndsuttalelser		709
Dommer, uttalelser mv. i skattesaker		712
Lov- og forskriftsregister		715
Stikkordregister		742